

so se deloma morali umakniti Rusom in drugim državam, ki tudi hočejo dobiti kosec bogatega kitajskega ozemlja. Mandžurijo angleški politiki že prepuščajo Rusom in tudi

Koreja jim bo prej ali slej zapala. Ker imajo tu Rusi nepretrgano in najkrajšo zvezo z Evropo, bodo imeli prej ali slej vedno prvo besedo.

Književnost.

Slovenska književnost.

Janka Kersnika zbrani spisi. Uredil Vladimir Levec. Zvezek I. Sešitek 1: Cyclamen. Roman. V Ljubljani 1900. Založil L. Schwentner. 12°. Str. 174. Cena 2 K 50 h, po pošti 2 K 70 h. — Kakor nam priča naslov te knjige, namerja naš založnik izdajati zbrane spise Janka Kersnika. O tem, ali je potrebno že sedaj izdati zbrane spise Kersnikove, ko se lahko dobé še v „prvi izdaji“ in ko ima ta prva objava večjo vrednost kakor tak ponatisk, govoril bo izdajatelj knjigotrški uspeh. — O povesti sami povemo lahko svojo misel kratko. — O povesti jako spreten, da naravno in prijetno opisuje posamezne prizore, da zanimivo razpleta pogovore, da tudi značilno riše nprav človeško, vendar se kaže v celotni sestavi neka občutna slabost, da ni namreč v povesti dovolj notranje moči, s katero bi napredovalo dejanje samo po sebi; razvoj je premalo naraven, zato nekoliko prisiljen. To se kaj živo čuti proti koncu, kjer ima slučaj jako odločilno ulogo. Prihod gospe Ilovske, nekdanje ljubice Hrastove, smrt soprogova in drugo se godi v povesti kakor na povelje, ne pa, ker je tako najbolj naravno. Bravec tudi obžaluje, da ima opraviti s samimi skoro samopašnimi značaji. Jedinina Ilovska ima plemenitejše srce, a tudi ona je ženska, ki preide iz roke v roko.

Slog Kersnikov je gibčen, pisava pa mnogokrat nepravilna. Pripovedni sedanjik nedovršnih glagolov je neroden in se prevečkrat ponavlja. Urednik tega snopiča ni premenil povesti iz „Zvona“ l. 1883. kakor v tem, da je popravil pravopis po Levčevem pravopisu. Zunanja oblika tega zvezka je prav lepa.

— č.

Razlaga drugega lista sv. apostola Pavla do Korinčanov. Spisal Josip Zidanšek, kn.-šk. duhovni svetovalec, profesor bogoslovja v Mariboru itd. Ponatisk iz „Voditelja“. V Mariboru 1900. Založil pisatelj. Tiskala tiskarna sv. Cirila. Vel. 8°. Str. 44. Cena 50 h. Znani g. pisatelj je podal tu slovenskim bogoslovcem in duhovnikom prav umevno in temeljito razlago lepega drugega Pavlovega pisma do Korinčanov. Vse, kar podaje, je stvarno; ni nepotrebnih besed, ni dvomnih nazorov. Ta razlaga nas vodi k svetemu Pavlu, in ne prodaja subtilne učenosti. Jezi-

kovna oblika je večinoma pravilna. — Želimo, da bi nam gospod pisatelj po tem načinu razložil še več spisov novega zakona v porabo slovenskim bogoslovcem in v prid slovenskim duhovnikom.

Dr. Fr. L.

Hrvaška književnost.

Knjige „Matice Hrvatske“ za leto 1899.

Poviest novoga veka od god. 1453. do god. 1789. Po V. Duruyu, I. K. Weissu i drugim boljim piscima izradio Franjo Valla. Dio prvi. Zagreb. Naklada „Matice Hrvatske“ 1899. Str. 333. Cena 3 K 60 h.

To je prvi zvezek občne zgodovine novega veka, ki izide v treh delih. S tem bo dogotovljena obsežna zgodovina, ki služi gotovo na čast „Matici Hrvatski“. Sicer so se vrinile v to lepo delo zbok neopreznosti neke pomanjkljivosti: sploh pa se mora priznati, da „Matica Hrvatska“ ni gledala na stroške, samo da podá svojim bravcem vsaj po mogočnosti zdravo berilo iz občne zgodovine. Neki deli so sicer preučeno pisani za večino društvenih bravcev, to pa le radi tega, ker so se pisatelji pretočno držali avtorjev, iz katerih so sprejemali gradivo za svoja dela. Ravno radi tega so se vrinile tudi neke netočnosti gledé verskih nazorov. Saj vendar ne more biti dobro za katoličana ono, kar piše kak nasprotnik, bodisi že Francoz, ali Nemeč, o katoliški veri. Ni bila zategadelj neumestna ostra kritika proti zgodovini rimskega carstva, ko se je na prav nedostojen način pisalo o postanku svetih zakramentov. Hrvaški pisatelj bi bil prav lahko premenil dotični oddelek v duhu katoliškega krščanskega nauka, a je mislil, da se mora strogo držati le onega, kar je napisal V. Duruy, ni pa pomislil, da bodo knjigo dobili v roko katoličani, katere mora takšna pisava le žaliti. V takih vprašanjih je treba opreznosti.

Pisatelj Valla je bil pri spisovanju zgodovine srednjega veka mnogo opreznjši in se je v takih vprašanjih držal zlate sredine, a to je poskušal tudi v novem veku, vendar se mu po našem mnenju ni posrečilo popolnoma, kar hočemo kasneje razložiti.

Prvi zvezek novega veka je razdeljen na štiri knjige. V prvi knjigi se pripoveduje, kako so se razvile Francoska, Angleška in Španska od l. 1450.